

ANŽELIKA SMETONIENĖ
Lietuvių kalbos institutas

Mokslinių tyrimų kryptis: žodžių daryba.

SLAVIZMAI VEIKSMAŽODŽIAI IR SLAVIŠKOS ŠAKNIES HIBRIDAI

Slavic Loan Verbs and Slavic-root Hybrids

ANOTACIJA

Slavų kalbų veiksmažodžiai lietuvių kalboje integruojami laikantis tam tikrų taisyklių, tačiau XVI–XVII a. LDK tekstuose yra slavų kilmės veiksmažodžių, turinčių nedėsningas priesagas (nebūdingas skoliniams arba neatitinkančias slavų kalbų veiksmažodžių–šaltinių priesagų). Tekstuose yra paliudyti ir jų dėsningos priesagos bendrašakniai skoliniai. Vieni nedėsningų priesagų slavų kilmės veiksmažodžiai neturi darybos ryšių su bendrašakniu skolintu pamatiniu žodžiu, kiti – turi (pvz.: *farbuoti*, *-uoja*, *-avo* ‘dažyti’ ChNT 404 : *farba* ‘dažai, spalva’ SD¹ 31 < le. *farba* ‘spalva, dažai’; rusėnų *фарба* ‘dažai’; plg. *farbavoti*, *-avoja*, *-avojo* ‘dažyti’ DP 383, ChNT 25 < le. *farbować* ‘dažyti, suteikti spalvą, dengti dažais’; rusėnų *фарбовану* ‘dažyti’). Straipsnyje aptariami abiejų grupių slaviškos šaknies veiksmažodžiai ir pabrėžiamas jų darybos problemiškas.

ESMINIAI ŽODŽIAI: veiksmažodis, slavizmas, hibridas, skolinys, priesaga.

ANNOTATION

Slavic loan verbs are usually integrated into the Lithuanian language in accordance with certain rules. However, some Slavic-root loanwords of the 16th–17th century texts of the Grand Duchy of Lithuania contain suffixes that do not have analogies in the Slavic languages or Slavic suffixes are not integrated according to the usual model. Common-root words with regular suffixes are recorded in the same texts too. A part of Slavic root verbs do not have an underlying borrowed word in the Lithuanian language; yet another part of irregular Slavic-root verbs can be explained by the process of derivation in the Lithuanian language (for example, *farbuoti*, *-uoja*, *-avo* ‘to paint’ ChNT 404 : *farba* ‘paint, colour’ SD¹ 31 < Polish *farba* ‘colour, paint’; Ruthenian *фарба* ‘paint’; plg. *farbavoti*, *-avoja*, *-avojo* ‘to paint’ DP 383, ChNT 25 < Polish *farbować* ‘to paint, to colour, to cover

with paint'; Ruthenian *фарбовану* 'to paint'). The article presents both groups of these Slavic-root verbs and the problem of their formation.

KEYWORDS: verb, Slavism, hybrid, loanword, suffix.

ĮVADAS

Lietuvių kalbos skoliniais, o ypač slavizmais, domimasi jau nuo seno. Šių tyrinėjimų ištakomis galima laikyti Alexanderio Brücknerio *Die slavischen Fremdwörter im Litauschen* (1877), vėlesnį stambų Prano Skardžiaus veikalą *Die slavischen Lehnwörter im Altlitauischen* (1931¹). Apie lietuvių kalbos slavizmus daug ir išsamiai yra rašęs Kazimieras Būga (Būga I–III). Jo darbuose pateikiama nemažai argumentų, kurių iki tol trūko, kodėl skoliniui priskiriama vienokia ar kitokia kilmė, paprastai šie argumentai yra fonetinio pobūdžio. Lietuvių kalbos skoliniai nagrinėjami ir Zigmo Zinkevičiaus (Zinkevičius 1968, 1974, 1988, 1997, 2002), Jono Palionio (Palionis 1967), Jurgio Lebedžio (Lebedys 1977), Vinco Urbučio (Urbutis 1992, 1993) ir kitų mokslininkų (Otrębski 1965; Kardelis 2003; Siaurukienė 1987; Dini 1987, 1989, 1993; Adomavičiūtė 1978, 1982, 1984; Widłak 2012; Kregždys 2012, 2013, 2014) darbuose. Daugumoje minėtų tyrimų dominuoja skolinti vardažodžiai. Prie naujesnių negausių skolintų veiksmažodžių nagrinėjimo darbų priskirtini Jurgio Pakerio (Pakerys 2013), Kirillo Kozhanovo (Kozhanov 2014) straipsniai.

Minėtos literatūros kontekste galima teigti, kad skolinti veiksmažodžiai yra tyrinėti daug mažiau, nors tokių slavizmų problema akivaizdi – nėra aiški taikosyra tarp skolinių ir lietuvių kalbos derivatų iš pasiskolintų vardažodžių. Skoliniais paprastai vadinami žodžiai, įvairių kontaktų (ekonominių, kultūrinių, politinių ir t. t.) metu atėję iš kitų kalbų (Jakaitienė 2009: 227) ar iš kitų kalbų (ar tarmių) kilę kalbos elementai (LKE 2008: 501). Pagal kilmę skoliniai skirstomi į atėjusius iš kaimyninių kalbų ir atėjusius iš tolimesnių per tarpines kalbas, t. y. tarptautinius žodžius. Esminis skirtumas tarp šių dviejų žodžių grupių yra šaltinis: tarptautiniams žodžiams svarbus yra pirminis šaltinis, iš kurio žodis pradėjo plisti po įvairias kalbas.

Paprastai atskirti skolinius nuo indigenių žodžių nesudėtinga. Keblumų gali kilti, jeigu analizuojami labai seni skoliniai. Igoris Koškinas, tyrinėdamas latvių kalbos slavizmus, atkreipė dėmesį net į kelias skolinių problemas: jų chronologiją ir keblumą nustatant, ar veiksmažodis yra savas žodis, ar skolinys (Кошкин

---

¹ Žr. Skardžius 1998.

2014: 2). Lietuvių kalbotyroje ši problema nėra akcentuojama, bet XVI–XVII a. LDK tekstuose esama veiksmažodžių, kurie vienų tyrinėtojų laikyti skoliniais, kitų – ne. Kaip pavyzdį galima pateikti *godóti, -ója (-o), -ójo, gōdoti, -oja, -ojo* KN SE 249, SD¹ 231, SD³ 373 ‘galvoti, manyti, norint ką atsiminti’; 2. ‘mąstyti, svarstyti’; 3. ‘užjausti, gailėti, pasigailėti’; 4. ‘rūpintis’; 5. ‘gerbti’; 6. ‘gabenti, traukti’. Wojciechas Smoczyński yra rašęs, kad anksčiau buvo manyta, jog veiksmažodis *godóti, -ója (-o), -ójo, gōdoti, -oja, -ojo* yra skolinys (Smoczyński 2008: 75). LKŽe apskritai nenurodoma, ar šis veiksmažodis yra skolinys, pateikiamas tik palyginimas su baltarusių kalbos veiksmažodžiu. O latvių kalboje *gādāt* nelaikomas skoliniu, teigiama, kad tai tokios pat kilmės žodis kaip ir lietuvių *godóti, -ója (-o), -ójo, gōdoti, -oja, -ojo* ir slavų atitinkami veiksmažodžiai (Karulis 1992: 275).

HIBRIDŲ SAMPRATA

Žodžiai, esantys tarp indigenių žodžių ir skolinių, yra hibridai. Evalda Jakaitienė vadina juos „tarpinių skolinių variantu“ (Jakaitienė 2009: 211). Vis dėlto tiksliau juos būtų atskirti nuo skolinių, nes hibridai turi ir savų, ir skolinių morfemų. Būtent čia ir iškyla skolinių veiksmažodžių problematika: kai į lietuvių kalbą iš kitų kalbų yra perimamas pats veiksmažodis ir jo bendrašakniai vardažodžiai, yra galimybė, kad darybinis ryšys užsimezgęs lietuvių kalbos dirvoje ir žodis yra hibridas, t. y. lietuvių kalbos vedinys iš skolinio su indigeniomis priesagomis (pvz.: *rubežioti, -ioja, -iojo* SD³ 75 ‘vesti ribą’ : *rubėžius* l. ‘teritorijos riba, siena’; 2. ‘pl. tam tikras apibrėžtas plotas, sritis’; 3. ‘žemės rėžio, lauko riba, ežia’). Tai ypač ryšku, kai veiksmažodžiui kalboje recipientėje² suteikiama priesaga, formaliai neatitinkanti slavų kalbų veiksmažodžių priesagos. Perimant slavizmą veiksmažodį ir integruojant jį į lietuvių kalbą, paprastai laikomasi priesagų atliepimo, t. y. lenkų, rytų slavų priesagų *-ować, -owatu (-овать, -авать, -евать)* veiksmažodžiai lietuvių kalboje turi priesagas *-avoti, -avoja, -avojo* (lie. *arendavoti, -avoja, -avojo* DP 294 < le. *arendować* arba rusėnų *арендовать*); lietuvių kalbos veiksmažodžiai su *-yti, -ija, -ijo* atitinka slaviškuosius veiksmažodžius su priesagomis *-ić (-yc’), -yti (-ыти)* (lie. *bōvyti, -ija, -ijo* MP 36, KN SE 237, ChNT 327 < le. *bawić* arba rusėnų *бавити*); su *-(i)oti, -(i)oja, -(i)ojo* – slavų kalbų veiksmažodžius su *-ac’, -ati (-аць, -ать, -ять)* (lie. *bujóti, -ója, -ójo* KN G 168, ChNT 368 < le. *bujac’* arba rusėnų *бужати*; sen.

² Terminai *kalba donore* ir *kalba recipiente* vartojami remiantis J. Wohlge-mutho knyga (Wohlge-muth 2009: 51). Pirmasis terminas apibrėžia skolinančią kalbą, antrasis – kalbą, kuri skolinį perima.

ru. *быѡаму*). Vis dėlto XVI–XVII a. LDK tekstuose yra paliudyti slaviškos šaknies skoliniai, kurių priesagos yra *-(i)uoti*, *-(i)uoja*, *-(i)avo* bei *-(i)auti*, *-(i)auja*, *-(i)avo*, neturinčios analogijų slavų kalbose ir neatitinkančios slavizmų integravimo sistemos. Pastarųjų priesagų slaviškos šaknies veiksmažodžiai neturėtų būti tapatinami su skoliniais, atitinkančiais slavų kalbų veiksmažodžius tiek šaknimi, tiek priesagomis. Kontrastas tarp dviejų šių grupių veiksmažodžių aki-vaizdus, kai senuosiuose raštuose šalia dėsningo skolinio (pavyzdžiui, lie. *rūgōti* DP 225, KN SE 243, ChNT 25, SD¹ 36 iš sen. ru. *pyzamu* (CPЯ XXII 232)) yra užrašytas ir nedėsningas veiksmažodis (lie. *rūgūoti* SD³ 500), kuris šaknimi bei reikšme nesiskiria nuo slavų kalbų veiksmažodžių.

Kai lietuvių kalboje, o ypač tuose pačiuose raštuose, yra paliudytas ir galimas tokio nedėsningo veiksmažodžio pamatinis žodis, t. y. skolintas vardažodis, priesagų neatitikimai dažniausiai paaiškinami darybos procesu su afiksais. Derivacija lietuvių kalbos dirvoje paprastai lydima ir būdingos kategorijos. Geri tokio proceso pavyzdžiai yra *sėbrinti*, *-ina*, *-ino* ‘daryti sėbru, dalininku’ SD³ 175, jo bendrašaknis žodis *sėbrauti*, *-auja*, *-avo*, *sėbrauti*, *-auja*, *-avo* 1. ‘bendrauti, draugauti’; 2. ‘pusininkauti’ DP 416, KN G 85, SD¹ 99 ir *svodbauti*, *-auja*, *-avo* ‘būti kieno vestuvėse’ SD³ 71. Pastarasis veiksmažodis yra tipiškiausias dalyvavimo reikšmės kategorijos narys: turi dariausių dalyvavimo reikšmės vedinių priesagą *-auti* ir jo pamatinis žodis yra abstraktas. *Sėbrinti*, *-ina*, *-ino* išvestas su itin faktityvams būdinga priesaga *-inti* iš skolinio *sėbras*, *-ė*, *sėbras*, *-ė*, *sėbras*, *-ė* DP 293, KN SE 221, SD¹ 26, JE¹ 95. Tokių vedinių pamatinis žodis paprastai ir yra gyvų būtybių pavadinimai (DLKG³: 388). *Sėbrauti*, *-auja*, *-avo*, *sėbrauti*, *-auja*, *-avo* tuo tarpu yra statyvas, nuo *sėbrinti*, *-ina*, *-ino* besiskiriantis ne tik reikšme, bet ir priesagomis.

Sėbrinti, *-ina*, *-ino*, *svodbauti*, *-auja*, *-avo* ir kiti panašūs veiksmažodžiai darybos požiūriu turėtų būti laikomi hibridais. LKE pateikiamas hibridų apibrėžimas yra gama platus: „tai žodžiai, be savo, turintys ir kitų kalbų nekaitybinių morfemų. Hibridai paprastai atsiranda dėl kalkavimo, skolinių perdirbimo arba per žodžių darybą, vartojant jau pasiskolintas morfemas“ (LKE 2008: 207). Bene labiausiai į hibridų vietą lietuvių kalbos sistemoje gilinęs Stasys Keinys yra atkreipęs dėmesį, kad hibridas pirmiausia yra leksikologijos terminas, „nes jis iš dalies yra žodžių skirstymo pagal kilmę sistemoje (tarpinė grandis tarp skolinių ir indigenių žodžių)“ (Keinys 1984: 117), bet jis neatsiejamas nuo žodžių darybos, nes būtent per ją atsiranda hibridai – esminė hibridų sąlyga yra aiškus jų pamatinis žodis (Keinys 1984: 114). Taigi tokie veiksmažodžiai kaip *sėbrinti*, *-ina*, *-ino*, *svodbauti*, *-auja*, *-avo* ir kiti panašūs atvejai atitinka šį hibridų apibrėžimą: jie turi slavišką šaknį, indigenią priesagą ir pamatinį žodį. Be to, jų reikšmės yra modifikuotos palyginti su gretinamais slaviškais veiksmažodžiais atžvelgiant į pamatinių žodžių ir priesagų reikšmes.

Vis dėlto nėra aiški tų slaviškos šaknies veiksmažodžių, kurie lietuvių kalboje neturi pamatinių žodžių, tačiau integracijos metu gavo nedėsningas priesagas, vieta (pavyzdžiui, minėtasis *rūgúoti*). Joachimas Grzega, pristatydamas klasikinę Betzo skolinių integravimo schemą, skolinius skirsto į tris dalis, paremtas integravimo būdu: importavimą (*importation*), dalinę substituciją (*partial substitution*) ir substituciją (*substitution*). Pirmoji dalis – importavimas – yra skirstoma dar į dvi dalis: kai skolinys nepritaikomas prie recipientės morfologinės sistemos (pavyzdžiui, *metro*), ir kai pritaikomas. Pastaruoju atveju tai ir būtų skoliniai, pirmuoju – kai kurie tarptautiniai žodžiai. Tuo tarpu substitucija – tai vertiniai, kai pamorfemiui išverčiami žodžiai arba ištisi frazeologizmai (Grzega 2003: 25). *Rūgúoti* tipo žodžiai, atrodytų, jeigu remiamasi Betzo klasifikacija, turėtų priklausyti dalinei substitucijai, vadinamiesiems skolintiems mišiniams (*loan blend*). Vis dėlto pastarieji suprantami kitaip: tai yra savo ir išversto žodžio junginiai (pavyzdžiui, vokiečių *Showgeschäft* pagal an. *show business*) arba sudurtiniai žodžiai. Pats Grzega juos vadina hibridiniais mišiniais (*hybrid composites*) (Grzega 2003: 28). Lietuvių kalbotyroje tokie daliniai morfeminiai vertimai, kai dalis morfemų pakeičiamos lietuviškomis (pavyzdžiui, *antivýriausýbinis*), priskiriami irgi hibridams (LKE 2008: 207). Būtina pabrėžti, kad pusiau vertiniai gali būti laikomi hibridais, bet ne atvirkščiai (Keinys 1984: 115). Vis dėlto *rūgúoti* tipo veiksmažodžius vargu kad galima priskirti puskalkėms, nes priesagų vertimas kaip faktas yra labai abejotinas. Be to, jis būtų visiškai chaotiškas. Pavyzdžiui, veiksmažodis *štórauti*, *-auja*, *-avo* DP 189 yra gavęs priesagą *-auti*, nors ukrainiečių kalbos tarmių veiksmažodis *cmapybámu* (ECYM V 398), šaltinis, lemtų priesagą *-avoti*, o *trelíuoti*, *-iúoja*, *-iávo* DP 628 jau turi priesagą *-iuoti*, nors galimi šaltiniai (uk. tarm. *mpeľnobámu* (ECYM V 628), le. tarm. *trelować* (SJP VII 107)) vėlgi rodytų *-avoti*.

Į lietuvių kalbą integruotas skolintas vardažodis nelaikomas hibridu, nes galūnė turi tik gramatinę funkciją (Keinys 1984: 115). Minėtame veiksmažodyje *rūgúoti* *-uo-* yra priesaga, *-ti* atlieka gramatinę funkciją, bet čia nėra pamatinio žodžio. Anot Urbučio, tai nėra tik šaknimi paremta derivacija. Nors jis nepateikia veiksmažodžių pavyzdžių, galima suprasti, kad į tai siūloma žiūrėti kaip į morfologinės adaptacijos apraišką, kuri neduoda naujadarų. Dėl jos gali atsirasti tik to paties žodžio variantų, kai anksčiau pasiskolintas ar šiaip žodis perdaromas ir afiksas tėra morfologinis sandas, šalia gali funkcionuoti abu variantai (Urbutis 1978: 115). Jau minėta, kad *rūgúoti* tipo slavizmai neturėtų būti vertinami kaip ir dėsningieji skoliniai, be to, tai nėra puskalkės. Remiantis Urbučio mintimi, tokie atvejai gali būti vertinami kaip skolinio perdirbiniai (kai šalia yra paliudytas dėsningas skolinys) arba perdirbiniai atskiro integravimo metu (kai šalia nėra paliudytas dėsningos priesagos skolinys). Remiantis LKE plačiu hibridų apibrėžimu bei tuo, kad jiems priskiriami ir skolinių perdirbiniai, jie

vadinami hibridais. Siekiant aiškumo, veiksmažodžiai, neturintys slavų kalbose tikslų atitikmenų, pagal opoziciją darybiškai neskaidus / darybiškai skaidus skirstomi į dvi hibridų rūšis – adaptacinius ir derivacinius. Šių žodžių grupių pavadinimai diskutuoti, tačiau jų atskyrimo pagrindas aiškus: jeigu skolintos šaknies veiksmažodžio priesaga kalboje recipientėje neatitinka kalbos donorės priesagų ir kalboje recipientėje nėra paliudytas bendrašaknis veiksmažodžio žodis – potencialus darybos pamatas, toks veiksmažodis yra laikomas adaptaciniu hibridu. Jeigu kalboje recipientėje yra paliudytas bendrašaknis veiksmažodžio žodis ir tarp jų įžvelgiamas darybos ryšys, toks veiksmažodis yra derivacinis hibridas.

HIBRIDŲ IR SKOLINIŲ SANTYKIS

Iš XVI–XVII a. LDK vidurinio ir rytinio senųjų raštų kalbos variantų tekstų³ buvo išrinkti slaviškos šaknies veiksmažodžiai, kurie yra gavę priesagas, formaliai neatitinkančias slavų kalbų veiksmažodžių, bei jų bendrašakniai žodžiai – dėsnieji skoliniai, siekiant nustatyti, ar tarp adaptacinių hibridų ir dėsningųjų skolinių pastebimas reikšmių skirtumas. Visus surinktus veiksmažodžius galima suskirstyti į kelias grupes:

- Slavų kilmės veiksmažodis turi nedėsninę priesagą, palyginti su šaltiniu, ir neturi darybos ryšių su lietuvių kalboje vartojamais pasiskolintais žodžiais, neturi XVI–XVII a. LDK raštuose paliudytų bendrašaknių dėsningų skolinių. Tokių veiksmažodžių iš viso rasta 7⁴.

³ Medžiaga rinkta iš indeksų (Mikalojaus Daukšos *Postilla Catholica* (Kudzinowski 1977); Mikalojaus Daukšos *Kathechismas arba mokslas kiekvienam krikščionii priwalos* (Jakšienė, Palionis 1995); Konstantino Sirvydo *Dictionarium trium linguarum* (Pakalka 1979, 1997); Konstantino Sirvydo *Punktay sakimu* (Specht 1929); Samuelio Boguslavo Chilinskio Naujojo Testamento (Kudzinowski 1964); „*Knygos Nobažnystės*“ *leksika* (I dalis) (Jakulis 1995)) ir paskelbtų konkordancijų (1605 m. anoniminių katekizmo; Roberto Bellarmino katekizmo; Saliarono Mozerkos Slavočinskio *Giesmes tikieimvy katholickam pridiarancias*; Jono Jaknavičiaus *Ewangelie Polskie y Litewskie*; *Pradžios pamokslo*; Jurgio Kasakauskio *Rožančius švenčiausios Marijos*).

⁴ *Išpélioti, -ioja, -iojo* 1. 'ištempti kryžiuojant; nukryžiuoti'; 2. 'mušti' DP 145, MP 153, SD³ 137, SPII 24 < pgl. bru. tarm. *п'ял'уь* (ЭСБМ X 296); uk. tarm. *п'ял'ити* (ЭСБМ X 296); ru. tarm. *п'ял'ить* (СРНГ XXXIII 213).

Šiórauti, -auja, -avo 1. 'kalbėti, postringauti, šnekučiuoti, senauti'; 2. 'juokus krėsti, juokauti' DP 189 < uk. tarm. *старув'ату* (ЕСУМ V 398); ru. tarm. *старов'ать* (СРНГ XLI 79).

Tùlkavyti, -ija, -ijo 'vertėjauti' DP 385 < rusėnų *толковату* (ГСБМ XXXIII 384); sen. ru. *толковату* (СДрЯ XXIX 404).

Huliuoti, -iuoja, -iavo 'lėbauti, užti, linksmintis' ChNT 128 < le. tarm. *hulac* (SGPK II 196; SJP II 31).

- Slavų kilmės veiksmožodis turi nedėsningą priesagą, palyginti su šaltiniu, ir neturi darybos ryšių su lietuvių kalboje vartojamais pasiskolintais žodžiais, bet šalia turi dėsningos priesagos bendrašaknius skolinius. Tokių veiksmožodžių yra tik 4, jie bus aptarti vėliau.
- Lietuvių kalbos slavų kilmės veiksmožodis turi nedėsningą priesagą, palyginti su galimu šaltiniu, bet gali būti siejamas su atitinkamu pasiskolintu žodžiu. Kitaip tariant, šios grupės veiksmožodžiai yra derivatai – hibridai, jų rasta 11⁵. Varianto su dėsninga priesaga, palyginti su atitinkamu slavų kalbų veiksmožodžiu, XVI–XVII a. LDK tekstuose neaptikta.
- Lietuvių kalbos slavų kilmės veiksmožodis turi nedėsningą priesagą, palyginti su galimu šaltiniu, ir turi darybos ryšį su bendrašakniu lietuvių

Kastyrauti, -auja, -avo 'žaisti kaukeliais' DP 30 < le. *kostyrować* (SPol XI 11).

Palicavóti, -avója, -avójo 1. 'pavesti, patikėti, paskirti, paaukoti'; 2. 'pažadėti' DP 177, KN G 283, ChNT 225, JE⁵ 213, PP 34, KR 17 < rusėnų *полецати, полицати, полъцати* (ГСБМ XXVI 136; МДСУМ II 163); le. *polecíc* (SS VI 343).

Treliuoti, -iúoja, -iāvo 'tempti, vilkti' DP 628 < uk. tarm. *трелювати, трілювати* (ЕСУМ V 628); le. tarm. *trelować* (SJP VII 107).

⁵ *Kalėdóti, -ója, -ójo* 1. 'rinkti Kalėdų dovanas'; 2. 'elgetauti'; 3. 'apie Kalėdas apsilankant rinkti duokles (apie kunigą ir bažnyčios tarnus)' SD³ 112 : *kalėdà* DP 57, KN G 129, SD¹ 59 < rusėnų *коледа, коляда* (ГСБМ XV 191).

Pāsnykauti, -auja, -avo; pasnykauti, -áuja, -āvo 'susilaikyti nuo kokio nors maisto (ppr. mėsos, pieno) religijos nustatytomis dienomis' PK 88, DP 20, MP 108, ChNT 12, SD¹ 282, SPII 5 : *pāsnykas* DK 89, DP 109, SD¹ 280, SPII 5 < rusėnų *посникъ* (ГСБМ XXVII 140).

Sėbráuti, -áuja, -āvo; sėbrauti, -auja, -avo 1. 'bendrauti, draugauti'; 2. 'pusininkauti' DP 416, KN G 85, SD¹ 99 : *sėbras, -ė, sėbras, -ė, sėbras, -ė* DP 293, KN SE 221, SD¹ 26, JE¹ 95 < rusėnų *сябрь* (МДСУМ II 383).

Sėbrinti, -ina, -ino 'daryti sėbru, dalininku' SD³ 175 : *sėbras, -ė, sėbras, -ė, sėbras, -ė* DP 293, KN SE 221, SD¹ 26, JE¹ 95 < rusėnų *сябрь* (МДСУМ II 383).

Svodbáuti, -áuja, -āvo 'būti kieno vestuvėse' SD¹ 71 : *svodbà* DP 51, MP 67, KN G 223, SD¹ 71, SPI 214, JE¹ 22, BK 23 < bru. *свадба, свадба* (ГСБМ XXXI 71).

Heretikuoti, -uoja, -avo 'verstti, vadinti eretiku' KN SE 120 : *heretikas, -ė, heretikas, -ė, heretikas, -ė* DP 68, SD¹ 50, KN SE 5, KR 56 < le. *heretyk* (SPol VIII 328; SP).

Kytráuti, -áuja, -āvo 'gudriai, klastingai, suktai kalbėti, elgtis' SD¹ 13 : *kytrūs* KN M 53, SD¹ 13; *kýtras* KN G 57, ChNT 288 < le. *chytry* (SPol III 392); sen. ru. *хитрыи, хитрыи* (СДЯ III 1430).

Nepakajúoti, -iúoja, -āvo 1. 'neduoti ramybės'; 2. 'nerimti, nerimauti' KN SE 57 : *nepakájus* DP 220, SD¹ 95, KN G 251 < le. *nepokoj* (SPol XVII 504); sen. ru. *непокои* (СРЯ XI 221).

Razbajáuti, -áuja, -āvo 'būti razbaininku, plėšikauti, žudyti' DP 308 : *razbájus* (LKŽe) < rusėnų *разбой* (ГСБМ XXIX 446); *розбой* (ГСБМ XXX 168; CCM II 287); le. *rozboj* (SS VII 502); ru. *разбой* (СДЯ III 21); ru. *разбой, розбой* (СРЯ XXI 140).

Storastáuti, -áuja, -āvo; stórastauti, -auja, -avo 'būti storasta, eiti storastos pareigas' DP 25 : *stóраста, stóраста, stóраста, storastà* DK 82, DP 6, KN SE 276, ChNT 423, SPII 166, JE¹ 6, BK 15 < rusėnų *староста* (ГСБМ XXXII 342); *староста, старостъ, староста* (CCM II 381); le. *starosta* (SPol VIII 418); ru. *староста* (СДЯ III 496; СРЯ XXVIII 11).

kalbos skolintu žodžiu, paprastai vardažodžiu. XVI–XVII a. LDK tekstuose yra paliudyti bendrašakniai šios grupės veiksmažodžių žodžiai – skoliniai, kurių priesaga formaliai atitinka slavų kalbų veiksmažodžių priesagas.

DERIVACINIAI HIBRIDAI

Pastarosios grupės veiksmažodžiai įdomūs tuo, kad gali atskleisti, ar smarkiai skiriasi skolinių veiksmažodžių ir iš skolintų žodžių lietuvių kalbos dirvoje išvestų veiksmažodžių reikšmės. XVI–XVII a. LDK tekstuose rasta 12 veiksmažodžių porų. Pirmojoje pozicijoje pateikiamas reguliarusis skolinys, antroje – vedinys iš jau pasiskolinto pamatinio žodžio: *afieravóti*, *-avója*, *-avójo* DK 99, DP 59, SG1 47, KN G 196, ChNT 267, KR 19, SD³ 110, SPI 41, JE¹ 19 / *afierúoti*, *-úoja*, *-ávo* KN SE 182; *atpróvyti*, *-ija*, *-ijo* PK 216, DP 18, KN SE 99, ChNT 63 / *atprovinéti*, *-inéja*, *-inéjo* DP 582, KN M 20, ChNT 95, PP 27, KR 3; *bursavóti*, *-avója*, *-avójo* DP 515 / *bursyti*, *-ija*, *-ijo* DP 515; *farbavoti*, *-avoja*, *-avojo* DP 383, ChNT 25 / *farbuoti*, *-uoja*, *-avo* ChNT 404; *latravóti*, *-avója*, *-avójo* SD¹ 74 / *latráuti*, *-áuja*, *-ávo* DP 574; *míeryti*, *-ija*, *-ijo* KN SE 105, SD¹ 10, JE¹ 87 / *mierúoti*, *-úoja*, *-ávo* DK 142, SG1 57, KN SE 20, ChNT 16, SD¹ 106, SPI 179, JE¹ 87; *mūravóti*, *-avója*, *-avójo* SD³ 434 / *múryti*, *-ija*, *-ijo* MP 93, SD³ 207; *pėnavoti*, *-avoja*, *-avojo* SD¹ 10 / *pėntyti*, *-ija*, *-ijo* SD¹ 88; *privōbyti*, *-ija*, *-ijo* DP 397, ChNT 368 / *privobinéti*, *-inéja*, *-inéjo* DP 35; *rubėžyti*, *-ija*, *-ijo* ChNT 19, SD¹ 111, SPI 79 / *rubežioti*, *-ioja*, *-iojo* SD¹ 75; *sūdyti*, *-ija*, *-ijo* DK 37, PK 51, DP 101, MP 249, SG1 78, KN G 174, ChNT 237, SD¹ 115, SPI 4, PP 11, KR 13, JE¹ 51, BK 16 / *sūdinti*, *-ina*, *-ino* ChNT 26; *tancavóti*, *-avója*, *-avójo* SD³ 165 / *tancúoti*, *-úoja*, *-ávo* ChNT 72.

Hibridų ir reguliariųjų skolinių užrašymo senuosiuose raštuose tendencijų nėra. Kartais ir hibridas, ir reguliarusis skolinys užrašyti apytiksliai vienodai, o kai kuriais atvejais hibridas yra net dažnesnis. Taip pat negalima suklasifikuoti skolinių ir hibridų remiantis abiejų tipų žodžių priesagomis. Pavyzdžiui, vienu atveju reguliarusis skolinys turi priesagas *-avóti*, *-avója*, o hibridas – *-áuti*, *-áuja* (kaip *latravóti* ir *latráuti*), kitu – hibridas jau turi kitokias priesagas (kaip *farbavoti* ir *farbuoti*). Šitoks hibridų priesagų nepastovumas galėtų būti paaiškintas tik pačių vedinių darybos kategorijomis.

Válninti, *-ina*, *-ino* 1. 'daryti laisvą, vaduoti'; 2. 'daryti palaidą, palaidesnę, laisvesnę' PK 69, KN SE 11 : *válnas*, *-à*, *válnas*, *-a*, *valnas*, *-a* DP 340, KN SE 207, SD³ 196 < rusėnų *вольный*, *волный* (ГСБМ IV 165; МДСУМ I 112); le. *wolny* (SS X 292; SP); ru. *волныи* (СДЯ II 279; СРЯ III 17).

1 LENTELĖ. Hibridų ir jų pamatinių žodžių reikšmių santykis

HIBRIDAS	PAMATINIS ŽODIS
<i>Latráuti, -áuja, -ávo</i>	<i>Lātras</i>
1. valkatauti, girtuokliauti, paleistuvauti;	1. valkata, girtuoklis, paleistuvis, tinginys;
2. vogti, plėšti, žudyti;	2. žudikas;
	3. plėšikas;
<i>Rubežioti, -ioja, -iojo</i>	<i>Rubėžius</i>
1. vesti ribą;	1. teritorijos riba, siena;
	2. pl. tam tikras apibrėžtas plotas, sritis;
	3. žemės rėžio, lauko riba, ežia;
<i>Farbuoti, -uoja, -avo</i>	<i>Farba</i>
1. dažyti;	1. dažai, spalva;
<i>Tancúoti, -úoja, -ávo</i>	<i>Tańcius</i>
1. šokti;	1. šokis;
	2. šokiai, vakarėlis;
	3. pulkas, būrys;

Iš minėtų 12 veiksmažodžių porų yra atvejų, kai lietuvių kalbos vedinio ir skolinio reikšmės niekuo nesiskiria: *latravóti, -avója, -avójo* / *latráuti, -áuja, -ávo* 1. ‘valkatauti, girtuokliauti, paleistuvauti’; 2. ‘vogti, plėšti, žudyti’; *rubėžyti, -ija, -ijo* / *rubežioti, -ioja, -iojo* ‘vesti ribą’; *farbavoti, -avoja, -avojo* / *farbuoti, -uoja, -avo* ‘dažyti’; *tancavóti, -avója, -avójo* / *tancúoti, -úoja, -ávo* ‘šokti’. *Latráuti, farbuoti* ir *tancúoti* turi priesagas, kurios apskritai nėra būdingos skoliniais ir slavų kalbose nėra jų formaliųjų atitikmenų – veiksmažodžių-šaltinių. Hibrido *rubežioti* priesagų *-(i)oti, -(i)oja, -(i)ojo* atvejis svetimės kilmės veiksmažodžiuose labai panašus į *-yti, -ija, -ijo*: tokias priesagas turi skoliniai, kurių atitikmenys slavų kalbose yra veiksmažodžiai su priesagomis lenkų *-ac*, rytų slavų *-amu* (*-ауь, -ать, -ять*), ir šios priesagos labai darios lietuvių kalboje. Be to, šių priesagų slaviškos šaknies veiksmažodžių interpretacija net sudėtingesnė. Kai iš pasiskolinto vardažodžio sudaromi vediniai su *-yti, -ija, -ijo*, tai būna tik faktiškai arba mutatiškai (Otrębski 1965: 390). Daryba su *-(i)oti, -(i)oja, -(i)ojo* iš pasiskolintų veiksmažodžių nėra ribojama darybos kategorijų ir atskirti skolinį nuo hibrido, kai slavų kalbose yra tiksliai veiksmažodžio atitikmenų, o lietuvių kalboje – potencialus pamatinis žodis, gana keblu. Vis dėlto čia pateikiamas veiksmažodis *rubežioti* priskiriamas hibridams, nes slavų kalbose tiesiog nėra formalus jo atitikmens.

Visi minėti hibridai, *latráuti*, *farbuoti*, *tancúoti* ir *rubežioti*, darybos ryšiu yra siejami su skoliniais daiktavardžiais, kurie irgi paliudyti XVI–XVII a. LDK tekstuose: *lātras* DK 176, DP 425, SD¹ 74, SPI 27, JE¹ 84, KN SE 60; *farba* SD¹ 31; *tañcius* DP 71, SD³ 165; *rubēžius* SG2 40, SD¹ 60, JE¹ 106, KN G 38. Šių daiktavardžių ir jų vedinių reikšmių santykis pavaizduotas 1 lentelėje.

Nė viena iš lentelėje pateiktų priesagų nėra ribojama darybos kategorijų, kai su jomis išvedami veiksmažodžiai iš slavizmų vardažodžių. Vis dėlto *-uoti*, *-uoja*, *-avo* labai darios būtent padaromosios reikšmės vediniuose ir abu šios grupės hibridai (*farbuoti*, *tancúoti*) yra faktityvai. Kiek kitokią reikšmę *-uoti* vediniai turi tada, kai pamatinis žodis yra medžiagų, produktų pavadinimai ir bendroji kategorijos reikšmė yra ‘tepti, padengti tuo, kas pasakyta pamatiniu žodžiu’, taip yra su hibridu *farbuoti* (‘tepti farba’).

Su priesagomis *-auti*, *-auja*, *-avo* lietuvių kalboje kartais padaroma faktityvų ar instrumentinės reikšmės vedinių, bet labiausiai jos būdingos atitikimo reikšmės ir dalyvavimo reikšmės veiksmažodžiams. Atitikimo reikšmės veiksmažodžių daryboje šios priesagos yra dariausios. Bendroji kategorijos reikšmė yra „atlikti funkcijas to, dirbti tuo, elgtis taip, kas pasakyta pamatiniu žodžiu“, pamatiniai žodžiai paprastai yra asmenų pavadinimai. Veiksmažodžio *latráuti*, *-áuja*, *-ávo* reikšmės paaiškinamos per pamatinį žodį: ‘valkatauti, girtuokliauti, paleistuvauti’ < ‘elgtis kaip valkata, girtuoklis, paleistuvis’; ‘vogti, plėšti, žudyti’ < ‘elgtis kaip plėšikas, žudikas’. Pamatinis žodis yra asmens pavadinimas, daiktavardis. Šis veiksmažodis yra tipiškas būsenos atitikimo vedinys.

Dar vieną grupę veiksmažodžių sudaro poros, kai dėsningasis skolinys turi daugiau reikšmių nei lietuvių kalbos vedinys iš anksčiau pasiskolinto žodžio: *bursavóti*, *-avója*, *-avójo* 1. ‘bendrauti; draugauti’; 2. ‘kurstyti, kiršinti’ / *bursyti*, *-ija*, *-ijo* ‘bendrauti’; *sūdyti*, *-ija*, *-ijo* 1. ‘nagrinėti bylą teisme, teisti’; 2. ‘smerkti’; 3. ‘spręsti, manyti’; 4. ‘patarti’/ *sūdinti*, *-ina*, *-ino* ‘nagrinėti bylą teisme, teisti’; *afieravóti*, *-avója*, *-avójo* 1. ‘aukoti’; 2. ‘atnešti’ / *afieruoti*, *-úoja*, *-ávo* ‘aukoti’. Du šios grupės veiksmažodžiai turi priesagas *-yti*, *-ija*, *-ijo*, kurios, kaip minėta, yra probleminės: viena vertus, lietuvių kalbos veiksmažodžiai su *-yti*, *-ija* atitinka slaviškuosius veiksmažodžius su lenkų priesagoms *-ić* ar rytų slavų *-umu*, kita vertus – priesagos *-yti*, *-ija*, *-ijo* labai darios ir vediniuose lietuvių kalbos dirvoje. Tokių priesagų slavizmas veiksmažodis, kai šalia yra paliudytas vardažodis, pirmiausia turi būti vertinamas kaip galimas lietuvių kalbos derivatas, t. y. į lietuvių kalbą galėjo būti pasiskolintas vardažodis, iš kurio su dariomis lietuviškomis priesagomis išvestas veiksmažodis. Vertinant tokią lietuvių kalbos darybos galimybę būtina atsižvelgti į galimo vedinio darybos kategoriją, kirčiavimą ir reikšmes. *Sūdyti*, *-ija*, *-ijo* yra skolinys, atkeliavęs iš senosios rusų kalbos, tą patvirtino šio veiksmažodžio analizė visais minėtais aspektais. Tuo tarpu *bursyti*, *-ija*, *-ijo* neturi formalių atitikmenų slavų kalbose, jis darybiniu

ryšiu siejamas su skoliniu *bursà* DP 28, AK 69. Kiti hibridai, *sūdinti* ir *afieruoti*, atitinkamai gretinami su daiktavardžiais *sūdas* DK 38, PK 101, DP 484, MP 67, SG1 155, SD¹ 162, SPI 4, JE¹ 74, BK 33, KN G 193, ChNT 163, PP 30, KR 86 ir *afierà* DK 41, DP 180, SG1 150, AK 82, SD¹ 100, SPI 41, JE¹ 157, KN G 55, ChNT 79, PP 21, KR 43.

2 LENTELĖ. Hibridų ir jų pamatinių žodžių reikšmių santykis

HIBRIDAS	PAMATINIS ŽODIS
<i>Bursyti, -ija, -ijo</i>	<i>Bursà</i>
1. bendrauti;	1. draugė, draugystė;
	2. gauja;
	3. visuomenė; žmonių grupė; draugija; remiama draugija;
<i>Sūdinti, -ina, -ino</i>	<i>Sūdas</i>
1. nagrinėti bylą teisme, teisti;	1. visuomenės, valstybės organas byloms spręsti, teismas; teismo patalpos;
	2. teismo procesas;
	3. teismo sprendimas, nuosprendis, bausmė; sprendimas;
	4. teisėjas;
	5. nuomonės reiškimas, vertinimas; nuomonė;
<i>Afieruoti, -uoja, -avo</i>	<i>Afierà</i>
1. aukoti;	1. auka; daiktas arba būtybė, aukojama Dievui;

Iš Jano Otrębskio žinoma, kad *-yti, -ija* vediniai iš pasiskolintų daiktavardžių turėtų būti faktityvai arba mutatyvai (Otrębski 1965: 390). *Bursyti, -ija, -ijo* nėra mutatyvas, bet jis gali būti klaidingai palaikytas statyvu ('bendrauti' <'būti draugu') ar dalyvavimo reikšmės vediniu ('būti gaujoje'; 'priklausyti visuomenei'), tačiau pastarajai grupei priesagos *-yti, -ija* yra visiškai nebūdingos, o statyvų pamatiniais žodžiais retai kada būna daiktavardžiai, bet net ir tokiu atveju tai – abstraktai. *Bursyti, -ija, -ijo* yra faktityvas, kurio reikšmių perfrazavimas būtų 'daryti draugystę'; 'sudaryti gaują'; 'sudaryti visuomenę, draugiją'.

Nors priesagos *-inti, -ina, -ino* dažniausios deverbatyvų, o ypač kauzatyvų, daryboje, hibridas *sūdinti, -ina, -ino* turi būtent tokias priesagas. Kai potencialus darybos pamatas daiktavardis, paprastai vedinys yra faktityvas, t. y. bendroji kategorijos reikšmė yra „daryti tai ar tokį, kas pasakyta pamatiniu žodžiu“. Kai priesagų *-inti, -ina* faktityvų pamatinis žodis yra daiktavardis, tai būna gyvos būtybės arba daiktų, medžiagų pavadinimai, rečiau – abstraktai (DLKG³: 388).

Sūdinti, *-ina*, *-ino* reikšmės sąsaja su daiktavardžio *sūdas* reikšme ‘teisėjas’ yra sunkiau perfrazuojama kaip faktityvas, nes ji skambėtų kaip ‘daryti, laikyti teisėju’, o ‘nagrinėti bylą teisme, teisti’ šito nereiškia. Verta priminti, kad gali pasitaikyti tokios darybos atitikimo reikšmės vedinių, nors ši reikšmė paprastai tėra antrinė šalia padaromosios. Vis dėlto ‘nagrinėti bylą teisme, teisti’ gali būti perfrazuojama būtent kaip ‘elgtis kaip teisėjas’.

Atskirai verta pateikti priesagų *-inėti*, *-inėja*, *-inėjo* vedinius. Šios priesagos, panašiai kaip *-inti*, *-ina*, *-ino*, daugiausiai vartojamos deverbatyvų vediniuose. *-inėti* dažniausiai pasitaiko iteratyvų daryboje ir turi mažybės atspalvį. Kai pamatiniu žodžiu eina priešdėlinis veiksmažodis, vedinys mažybės reikšmės neturi, tik kartotinę. Būtent tokią reikšmę turi abu šio pogrupio hibridai: *atprovinėti*, *-inėja*, *-inėjo* ‘iter. atbūti, atlikti’ ir *privobinėti*, *-inėja*, *-inėjo* ‘iter. vyliumi, gudrumu prišaukti artyn, privilioti’. Jų pamatiniai žodžiai yra reguliarieji skoliniai *atpróvyti*, *-ija*, *-ijo* ir *privôbyti*, *-ija*, *-ijo*, turintys daugiau reikšmių nei hibridai. Jų reikšmių santykis parodytas 3 lentelėje.

3 LENTELĖ. Hibridų ir jų pamatinių žodžių reikšmių santykis

HIBRIDAS	PAMATINIS ŽODIS
<i>Atprovinėti</i> , <i>-inėja</i> , <i>-inėjo</i>	<i>Atpróvyti</i>
1. iter. atbūti, atlikti;	3. atbūti, atlikti;
	1. išleisti, išsiųsti, išgabenti;
	2. pavaryti, pašalinti, atskirti;
<i>Privobinėti</i> , <i>-inėja</i> , <i>-inėjo</i>	<i>Privôbyti</i>
1. iter. vyliumi, gudrumu prišaukti artyn, privilioti;	3. vyliumi, gudrumu prišaukti artyn, privilioti;
	1. mėgdžiojant žvėrių, paukščių garsus privilioti, prišaukti juos artyn;
	2. vyliumi, gudrumu patraukti, palenkti savo pusėn;
	4. vyliumi, gudrumu pritraukti, primasinti, prikalbėti (ką daryti);
	5. prijaukinti, pripratinti;

Paskutinę grupę sudaro veiksmažodžiai, kur derivaciniai hibridai turi daugiau reikšmių nei reguliarieji skoliniai: *mūravóti*, *-avója*, *-avójo* ‘iš akmenų ar plytų statyti’ / *múryti*, *-ija*, *-ijo* 1. ‘iš akmenų ar plytų statyti’, 2. ‘godžiai valgyti, kimšti’; *pėnavoti*, *-avoja*, *-avojo* ‘žymėti, ženklinti’ / *pėnyti*, *-ija*, *-ijo* 1. ‘daryti pėtnus, dėmėti’, 2 ‘žymėti’; *míeryti*, *-ija*, *-ijo* 1. ‘matuoti’; 2. ‘taikyti’ / *mierúoti*,

-*úoja*, -*ávo* 1. 'matuoti'; 2. 'seikėti'; 3. 'žiūrėti, ar tinka, derinti'; 4. 'taikyti'. Hibridų pamatiniai žodžiai atitinkamai yra *múras* DP 209, SG2 25, SD¹ 84, SPI 102, KN SE 260; *pėtnas* MP 184, SD¹ 23 ir *mierà*, *míera*, *mieras* DP 126, SD¹ 79, SPI 178, JE¹ 31, KN G 46, ChNT 251.

4 LENTELĖ. Hibridų ir jų pamatinių žodžių reikšmių santykis

HIBRIDAS	PAMATINIS ŽODIS
<i>Múryti, -ija, -ijo</i>	<i>Múras</i>
1. iš akmenų ar plytų statyti;	1. siena, aptvėrimas iš cemento, akmenų ar plytų;
2. intr. godžiai valgyti, kimšti;	
	2. mūrinis pastatas; miestas;
	3. apšildoma krosnies sienelė;
<i>Pėtnyti, -ija, -ijo</i>	<i>Pėtnas</i>
1. daryti pėtnus, dėmėti;	1. ženklas, žymė; spaudas; dėmė;
2. žymėti;	2. žymėti;
<i>Mierúoti, -úoja, -ávo</i>	<i>Mierà, míera, mieras</i>
1. matuoti;	1. matavimo vienetas, matas; dydis, svoris it t. t.;
2. seikėti;	3. indas, kuriuo kas seikėjama, saikas;
3. žiūrėti, ar tinka, derinti;	6. matmuo;
7. didumas, aukštumas, storumas;	7. didumas, aukštumas, storumas;
4. taikyti;	8. tikslas;
	2. matavimo įrankis; būdas;
	4. senovinio biralų saiko talpumo ko nors kiekis;
	5. taurelė svaigiesiems gėrimams; mierka;
	9. saikingumas;

Priesagos *-úoti*, *-úoja*, *-ávo* nėra ribojamos darybos kategorijų ir *mierúoti* reikšmės visos paaiškinamos per daiktavardį *mierà*, *míera*, *mieras*, kirčiavimas tokiai darybai irgi neprieštarauja. Kiek kitaip yra su *-yti*, *-ija*, *-ijo* vediniu iš *múras múryti*: antroji reikšmė užrašyta iš tarmių, bet nėra paliudyta senuosiuose lietuvių kalbos raštuose. Jeigu turima omenyje tik pirmoji reikšmė, *múryti*, *-ija*, *-ijo* yra padaromosios reikšmės vedinys. O veiksmažodis *pėtnyti* slavų kalbose formaliųjų atitikmenų turi (pavyzdžiui, rusų kalbos tarmės ru. *пятнѹть* (CPHT XXXIII 231)), tačiau jų reikšmės su *pėtnyti*, *-ija*, *-ijo* reikšmėmis sutampa tik iš dalies. Kad šis veiksmažodis yra denominatyvas iš *pėtnas*, patvirtina keli kriterijai. Pirmiausia, visos hibrido reikšmės gali būti paaiškintos per darybą iš daiktavardžio. Antra, lietuvių kalboje priesagų *-yti*, *-ija* faktityvų daryba iš

vardažodžių yra labai dažna. Šiuo atveju skolinys, remdamasis slavų kalbomis donorėmis, turi tik vieną reikšmę, o daryba lietuvių kalbos dirvoje hibridui suteikia naujų reikšmių daiktavardžio pagrindu.

ADAPTACINIAI HIBRIDAI

XVI–XVII a. LDK raštuose nėra daug veiksmažodžių, kurie galėtų būti priskirti adaptaciniams veiksmažodžiams ir kurie turi šalia paliudytus reguliariusius skolinius. Buvo rastos 4 poros (skolinys pateikiamas pirmoje pozicijoje): *pečėtavoti*, *-avoja*, *-avojo* DP 10 / *pečėtyti*, *-ija*, *-ijo* SD³ 249, SPI 375, KN SE 138, ChNT 385; *rūgóti*, *-ója*, *-ójo* DP 225, SD¹ 36, KN SE 243, ChNT 25 / *rūgúoti*, *-úoja*, *-ávo* SD³ 500; *rokavóti*, *-avója*, *-avójo* DK 68, DP362, SD¹ 153, ChNT 127 / *rokúoti*, *-úoja*, *-ávo* DP 390, SG2 2; *žỹčyti*, *-ija*, *-ijo*; *žičyti*, *-ija*, *-ijo* DK 71, SD¹ 139, ChNT 119 / *žyčióti*, *-iója*, *-iójo*; *žỹčioti*, *-ioja*, *-iojo*; *žičióti*, *-iója*, *-iójo*; *žičioti*, *-ioja*, *-iojo* KN SE 254, ChNT 108. Hibridų ir reguliariųjų skolinių reikšmių santykis parodytas 5 lentelėje.

Dėl ribotos straipsnio apimties nebus kartojamasi, dėl ko *pečėtyti*, *rūgúoti*⁶, *rokúoti*⁷ ir *žyčióti* (*žičioti*, *žičióti*, *žỹčioti*) priskiriami adaptaciniams hibridams. Trumpo paaiškinimo galbūt reikalauja, kodėl *pečėtyti*, *-ija*, *-ijo* ir *žyčióti*, *-iója*, *-iójo* (*žỹčioti*, *-ioja*, *-iojo*; *žičióti*, *-iója*, *-iójo*; *žičioti*, *-ioja*, *-iojo*) nelaikomi skoliniais: šių veiksmažodžių priesagos juk turi atitikimą slavų kalbose.

Veiksmažodis *pečėtyti*, *-ija*, *-ijo* formalių atitikmenų slavų kalbose neturi. Jo bendrašaknis žodis *pečėtavoti*, *-avoja*, *-avojo* yra pasiskolintas iš rytų slavų ir būtent tokios priesagos yra dėsningos (< rusėnų *печатовати*, *печатовать* 1. 'dėti antspaudą, antspauduoti'; 2. 'prk. baigti, uždaryti, patvirtinti' (ГСБМ XXIV 284; МДСУМ II 105)). Ir nors *pečėtyti* galėtų būti siejamas su daiktavardžiu *pečėtis* 'įrankis ženklui spausti; atspautas arba įspaustas tuo įrankiu ženklas; antspaudas' DP 355, SD¹ 121, SPI 116, KN K 80 dėl reikšmės, veiksmažodį sieti su juo trukdo kirčiavimas. Šakninio kirčiavimo *-yti*, *-ija* vediniai išlaiko pamatinių vardažodžių kirčio vietą ir priegaidę (Stundžia 2009: 221), ko šiuo atveju nėra.

⁶ Plg. skolinio *rūgóti*, *-ója*, *-ójo* šaltinį rusėnų *pyzamu(ся)* 1. 'barti(s)'; 2. 'niekinti' (ГСБМ XXX 464).

⁷ Plg. skolinio *rakavóti*, *-avója*, *-avójo* šaltinį le. *rachować* 1. 'aritmetiškai spręsti, skaičiuoti'; 2. 'įskaičiuoti'; 3. 'turėti omenyje'; 4. 'apytiksliai įvertinti' (SPol XXXV 4; SP).

5 LENTELĖ. Skolinių ir adaptacinių hibridų reikšmių santykis ⁸

SKOLINYS	HIBRIDAS
<i>Pečėtavoti, -avoja, -avojo</i>	<i>Pečėtyti, -ija, -ijo</i>
1. dėti pečėtį, antspauduoti;	1. dėti pečėtį, antspauduoti;
<i>Rūgóti, -ója, -ójo</i>	<i>Rūgúoti, -úoja, -ávo</i>
1. priekaištauti, pykti, barti;	1. priekaištauti, pykti, barti;
<i>rokavóti, -avója, -avójo</i>	<i>Rokúoti, -úoja, -ávo</i>
1. aritmetiškai spręsti, skaičiuoti;	1. aritmetiškai spręsti, skaičiuoti;
2. atsiskaityti;	4. atsiskaityti;
	2. minėti, išskaičiuoti kiek ko buvus;
	3. nustatyti kainą, prašyti parduodant;
	5. laikyti kuo esant;
	6. būti kokios nuomonės, manyti;
<i>Žỹčyti, -ija, -ijo; žičyti, -ija, -ijo</i>	<i>Žỹčióti, -iója, -iójo; žỹčioti, -ioja, -iojo; žičióti, -iója, -iójo; žičioti, -ioja, -iojo</i>
1. duoti kam į skolą, skolinti;	1. duoti kam į skolą, skolinti;
2. imti į skolą;	2. imti į skolą;
3. linkėti;	3. linkėti;
4. norėti ⁸ ;	

Lietuvių kalboje ir *žỹčyti, -ija, -ijo* (*žičyti, -ija, -ijo*), ir *žỹčióti, -iója, -iójo* (*žičioti, -ioja, -iojo, žičióti, -iója, -iójo, žỹčioti -ioja, -iojo*) žymi tęstinį, nebaigtą veiksmą. Lenkų *pożyczać* ir rusėnų *позычати, позичати, пожычати* taip pat žymi tęstinį, pasikartojantį veiksmą, bet kad slavų kalbose būtų vartojami nepriešdėliniai tokios reikšmės *życzać* bei *зычати, жичати, жычати* (kurie formaliai atitiktų būtent *žỹčióti* (*žičioti, žičióti, žỹčioti*)), duomenų nėra. Taigi, arba į lietuvių kalbą buvo paskolintas priešdėlinis veiksmažodis *pažỹčióti, -iója, -iójo* 1. ‘duoti kam į skolą, grąžintinai’; 2. ‘paimti iš ko į skolą, grąžintinai’ (anot LKŽe, paliudytas tik vėlesniuose raštuose ir tarmėse) ir vėliau deprefiksacijos būdu pradėtas vartotas *žỹčióti, -iója, -iójo* (*žičioti, -ioja, -iojo, žičióti, -iója, -iójo, žỹčioti -ioja, -iojo*), arba tai perdirbinys skolinimosi metu.

⁸ Reikšmė, paliudyta DK.

APIBENDRINIMAS

Lietuvių kalbos vediniai iš skolinių tik retais atvejais nepatiria reikšmės pokyčių, palyginti su bendrašakniais veiksmažodžiais reguliariaisiais skoliniais. Dažniau derivaciniai hibridai remiasi pamatinio žodžio reikšmėmis ir šiuo pagrindu atsiranda skirtumų tarp slaviškos šaknies veiksmažodžių ir skolinių. Pastarieji iš slavų kalbų paprastai jau atkeliauja su keliomis reikšmėmis, o hibridai, išvesti lietuvių kalbos dirvoje, gauna vieną specifinę reikšmę, paremtą darybos kategorija (pavyzdžiui, *atprovinėti*, *-inėja*, *-inėjo*), arba atvirkščiai – atsižvelgiant į pamatinio žodžio reikšmes vedinys gali įgauti naujų reikšmių (pavyzdžiui, *mieruoti*, *-uoja*, *-avo*), kurių neturi net atitinkamos šaknies slavų kalbų veiksmažodžiai. Tuo tarpu veiksmažodžiai, kuriuos siūloma vadinti adaptaciniais hibridais, nuo reguliariųjų savo bendrašaknių žodžių slavizmų iš esmės nesiskiria – reikšmių skirtumų pastebėta tik poroje *rokavoti*, *-avója*, *-avójo* / *rokúoti*, *-úoja*, *-ávo*, bet būtina pabrėžti, kad pastarojo reikšmės yra paliudytos slavų kalbose (pavyzdžiui, le. tarm. *rachować* ‘za co = uvažac, poczytywać, mieć, brać za co’ (‘laikyti kuo esant’) ar ‘myśleć, mniemac, sądzić’ (‘manyti, turėti nuomonę’) (SJP V 457). Šis atvejis, kai neregularios priesagos slaviškos šaknies veiksmažodis turi daugiau bendrybių su slavų kalbų veiksmažodžio reikšmėmis nei reguliariusis skolinys, reikštų, kad *rokúoti* ir panašūs veiksmažodžiai yra patyrę modifikacijų integruojant.

ŠALTINIAI IR LITERATŪRA

BK – Roberto Bellarmino *katekizmas*. Prieiga per internetą: <http://www.lki.lt/seniejirastai/db.php>.

Brückner Alexander 1877: *Die slavischen Fremdwörter im Litauschen*. Prieiga per internetą: www.https://archive.org/details/dieslavischenfr01brgoog.

Būga Kazimieras I–III: *Rinktiniai raštai* 1–3. Vilnius: Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla, 1958–1961.

Daukša Mikalojus 1595: *Kathechismas arba mokslas kiekvienam krikščionii priwalvs*. – *Mikalojaus Daukšos 1595 metų katekizmas*, par. V. Jakšienė, J. Palionis. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidykla, 1995.

Daukša Mikalojus 1599: *Postilla Catholica*. – *Daukšos Postilė*. Kaunas: Lietuvos Universiteto leidinys, 1926.

Dini Pietro Umberto 1987: *Slavismi e germanismi lessicali nel Piccolo Catechismo lituano di Lysius*. – *Annali della Facoltà di Lettere e Filosofia*, 225–245.

Dini Pietro Umberto 1989: Slavizmai Lizijaus ir Engelio katekizmuose: sugretinamoji analizė. – *International Conference for Balto-slavistics*.

Dini Pietro Umberto 1993: Sul velato influsso polacco negli aggettivi derivati del lituano antico (Ledesma 1590, Daukša 1595, Anonimo 1605). – *Annali della Facoltà di Lettere e Filosofia*, 147–159.

DLKG³ – *Dabartinės lietuvių kalbos gramatika*, par. V. Ambrasas. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 1997.

Grzega Joachim 2003: Borrowings as a Word-Finding in Cognitive Historical Onomasiology. – *Onomasiology Online*, 22–42. Prieiga per internetą: <http://www1.ku-eichstaett.de/SLF/EngluVglSW/OnOn.htm>.

Jakaitienė Evalda 2009: *Leksikologija*. Vilnius: Vilniaus universitetas.

Jaknavičius Jonas 1647¹, 1674², 1679³, 1690⁴, 1705⁵: *Ewangelie Polskie y Litewskie*. Prieiga per internetą: <http://www.lki.lt/seniejirastai/db.php>.

Jakulis Antanas 1995: „*Knygos Nobažnystės*“ *leksika* 1. Klaipėda: S. Jokužio leidykla.

Kardelis Vytautas 2003: *Rytų aukštaičių šnektų slavizmų fonologijos bruožai*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.

Karulis Konstantīns 1992: *Latviešu etimoloģijas vārdnīca* 1–2. Rīga: Avots.

Keinys Stasys 1984: Lietuvių kalbos hibridai (sąvoka, rūšys ir normiškumas). – *Lietuvos TSR Mokslų Akademijos darbai. A serija*, 113–123.

KN – Knyga nobažnystės 1653¹, 1684²: – *Knyga nobažnystės krikščioniškos*, par. D. Počiūtė, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2004.

Kozhanov Kirill 2014: Priešdėlio da- semantika lietuvių kalboje. – *Baltai ir slavai: dvasinių kultūrų sankirtoje*, 254–274.

KR – Kasakauskis Jurgis 1681¹, 1691²: *Rožančius švenčiausios Marijos*. Prieiga per internetą: <http://www.lki.lt/seniejirastai/db.php>.

Kregždys Rolandas 2012: Charakterystyka słownika polonizmów w języku litewskim. – *LingVaria* 2(14), 125–146.

Kregždys Rolandas 2013: Leksiniai skoliniai – tautų kultūrinės interferencijos refleksija: lietuvių kalbos polonizmai-semitizmai. – *Baltu filologija* 22(2), 55–93.

Kregždys Rolandas 2014: Методика и критерии идентификации полонизмов литовского языка. – *LingVaria* 2(18), 195–217.

Kregždys Rolandas 2014 (2): Lietuvių kalbos polonizmų-lotynizmų atribucijos ypatumai. – *Funkcjonowanie języków i literatur na Litwie*, 407–421.

Kudzinowski Czesław, Otrębski Jan 1958: *Biblia Litewska Chylińskiego. Nowy Testament 2*. Poznań: Wydawnictwo naukowe uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.

Kudzinowski Czesław 1964: *Biblia Litewska Chylińskiego. Nowy Testament 3*. Poznań: Wydawnictwo naukowe uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.

Kudzinowski Czesław 1977: *Indeks-słownik do „Daukšos postilė“*. Poznań: Wydawnictwo naukowe uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.

Lebedys Jurgis 1977: *Senoji lietuvių literatūra*. Vilnius: Mokslo.

LKE – *Lietuvių kalbos enciklopedija*, red. V. Ambrazas. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2008.

LKŽe – *Lietuvių kalbos žodynas*, elektroninis variantas. Redaktorių kolegija: Gertrūda Naktinienė (vyr. red.), Jonas Paulauskas, Ritutė Petrokienė, Vytautas Vitkauskas, Jolanta Zabarskaitė. Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2005. Prieiga per internetą: <http://www.lkz.lt/>.

Otrębski Jan 1965: *Gramatyka języka litewskiego 2: Nauka o budowie wyrazów*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo naukowe.

Pakerys Jurgis 2013: *Naujųjų skolinių duomenų bazės veiksmažodžių morfologija. – Taikomoji kalbotyra*. Prieiga per internetą: <http://taikomojikalbotyra.lt/lt/2013/12/naujuju-skoliniu-duomenu-bazes-veiksmazodziu-morfologija>.

Palionis Jonas 1967: *Lietuvių literatūrinė kalba XVI–XVII a.* Vilnius: Mintis.

PP – *Pradžia pamokslo*. Prieiga per internetą: <http://www.lki.lt/seniejirastai/db.php>.

SGPK I–VI – *Słownik gwar polskich 1–6*. Op. J. A. L. Karłowicz, Kraków: Drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1900–1911.

Siaurukienė Halina 1987: „Knygos nobažnystės“ giesmyno skoliniai. – *Lietuvių kalbotyros klausimai* 26, 145–150.

Sirvydas Konstantinas 1620¹: *Dictionarium trium lingvarum. – Senasis Konstantino Sirvydo žodynas*, par. K. Pakalka. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 1997.

Sirvydas Konstantinas 1631²; 1677⁴: *Dictionarium trium lingvarum*. Prieiga per internetą: <http://www.lki.lt/seniejirastai/db.php>.

Sirvydas Konstantinas 1642³: *Dictionarium trium lingvarum. – Pirmasis lietuvių kalbos žodynas*, par. K. Pakalka. Vilnius: Mokslo, 1979.

Sirvydas Konstantinas 1629–1642: *Punktay sakimu. – Punktai sakymų 1–2*, par. F. Specht. Göttingen, 1929.

- SJP I–VIII – *Słownik języka polskiego* 1–8. Warszawa, 1898–1923.
- SP – *Słownik polszczyzny XVII wieku*. Prieiga per internetą: <http://sxvii.pl>.
- Skardžius Pranas 1998: *Rinktiniai raštai* 4. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas.
- Slavočinskis Saliamonas Mozerka 1646: *Giesmes tikieimoy katholicam pridiancias*. Prieiga per internetą: <http://www.lki.lt/seniejirastai/db.php>.
- Smoczyński Wojciech 2008: Uzupełnienia do „Słownika etymologicznego litewskiego“, 1 dalis. – *Acta Linguistica Lithuanica* 58, 53–151.
- SPol I–XXXV – *Słownik polszczyzny XVI wieku* 1–35. Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk – Łódź: 1966–2011.
- SS I–XI – *Słownik staropolski* 1–11. Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk – Łódź, 1953–2002.
- Stundžia Bonifacas 2009: *Bendrinės lietuvių kalbos akcentologija*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
- Urbutis Vincas 1978: Žodžių darybos teorija. Vilnius: Mokslas.
- Urbutis Vincas 1992: Senosios lietuvių kalbos slavizmai. – *Baltistica* 27(1), 4–41.
- Urbutis Vincas 1993: Senųjų slavizmų kilmės įvairovė. – *Baltistica* 28(1), 91–101.
- Widłak Stanisław 2012: Italianismi in lituano dovuti al tramite polacco. – *Romanica Cracoviensia* 11, 472–479.
- Wohlgemuth Jan 2009: *A Typology of Verbal Borrowings*. Berlin: Walter de Gruyter GmbH&Co.
- Zinkevičius Zigmas 1968: Apie 1605 m. katekizmo tarmę. – *Baltistica* 4, 109–116.
- Zinkevičius Zigmas 1974: S. M. Slavočinskio giesmyno (1646 m.) kalba. – Žodžių formos ir jų vartoseną, 135–170.
- Zinkevičius Zigmas 1988: *Senųjų raštų kalba*. Vilnius: Mokslas.
- Zinkevičius Zigmas 1997: Dėl balsių a, o, e, è kaitos slavizmuose. – *Lietuvių kalbotyros klausimai* 37, 196–200.
- Zinkevičius Zigmas 2002: *Rinktiniai raštai* 1. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas.
- Адомавичюте Ирена 1978: Лексические полонизмы в литовских говорах: виды заимствований и их адаптация. – *Acta Baltico-Slavica* 12, 91–105.

- Адомавичюте Ирена 1982: Механизмы семантической адаптации заимствований. – *Sintaksės ir semantikos klausimai. Tezės*, 102–103.
- Адомавичюте Ирена 1982 (2): Этапы польско-литовского лексического взаимодействия. – *Acta Baltico-Slavica* 14, 1–48.
- Адомавичюте Ирена 1984: Проблемы изучения польских заимствований в литовских говорах. – *Studia nad polszczyzną kresową*, 7–21.
- ГСБМ I–XXXIII – *Гістарычны слоўнік беларускай мовы* 1–33. Мінск, 1982–2013.
- ЕСУМ I–VI – *Етимологічний словник української мови* 1–6. Київ: Наукова думка, 1982–2012.
- Кошкин Игорь 2014: Древнейшие славизмы в латышском языке: некоторые проблемы исторической реконструкции. – *Studia Slavica Hung.* 59(1), 1–13.
- МДСУМ I–II – Тимченко Євген Костянтинівич 2002–2003: *Матеріали до словника писемної та книжної української мови* 1–2. Київ – Нью-Йорк: Національна академія наук України.
- СДЯ I–III – *Словарь древнерусского языка* 1–3, ред. И. И. Срезневский. Москва: Книга, 1989.
- СДрЯ I–IX – *Словарь древнерусского языка (XI–XIV вв.)* 1–9. Москва, 1988–2012.
- СРНГ I–XLVI – *Словарь русских народных говоров* 1–46. Москва, Ленинград, Санкт-Петербург: Наука, 1965–2013.
- СРЯ I–XXIX – *Словарь русского языка XI–XVII вв* 1–29. Москва: Наука, 1975–2011.
- ССМ I–II – *Словник староукраїнської мови XIV–XV ст.* 1–2, ред. Л. Л. Гумецка, І. М. Керницький. Київ: Наукова думка, 1977–1978.
- ЭСБМ I–XIII – *Этымалагічны слоўнік беларускай мовы* 1–13. Мінск, 1978–2010.

Slavic Loan Verbs and Slavic-root Hybrids

SUMMARY

Slavic loan verbs have been researched to a far lesser degree than Slavic loan nouns or adjectives, although there is no clear line between loan verbs and Lithuanian derivatives from the borrowed nouns or adjectives. It becomes very relevant when a verb in the recipient language is given a suffix which formally does not correspond to a suffix of Slavic verbs. Usually, such Slavic words as Ruthenian *арендовати* and Polish *arendować* come

to the Lithuanian language with the suffix *-avoti* (Lit. *arendavoti*, *-avoja*, *-avojo* DP 294), Ruthenian *бавуми* and Polish *bawić* – with the suffix *-yti* (Lit. *bõvyti*, *-ija*, *-ijo* MP 36, KN SE 237, ChNT 327), Ruthenian *бѹати* or Old Russian *бѹѣати* and Polish *bujac* – with the suffix *-oti* (Lit. *bujõti*, *-õja*, *-õjo* KN G 168, ChNT 368), etc. However, the 16th–17th century texts of the Grand Duchy of Lithuania contain Slavic-root loanwords with the suffixes *-(i)uoti*, *-(i)uoja*, *-(i)avo*, *-(i)auti*, *-(i)auja* and *-(i)avo* that do not have analogies in the Slavic languages or Slavic suffixes are not integrated according to the usual model. Such Slavic-root verbs could hardly be paralleled to the loanwords which conform to Slavic verbs in respect of both the root and suffixes. When there is an underlying word (loan word) in the Lithuanian language, such nonconformities of suffixes may be usually explained by the derivation process with affixes usually accompanied by a typical category. However, there is a portion of borrowed verbs which have no underlying word in the Lithuanian language and got irregular suffixes during their integration. The main question is how to regard such verbs. Most likely, such verbs can be considered hybrids. Stasys Keinys pointed out that a hybrid, first of all, is a lexicological term as “it is partially included into the system of dividing words according to their origin (an intermediate link between loanwords and indigenous words)” and that the essential precondition for hybrids is the underlying word (Keinys 1984: 114–117), while LKE provides a comprehensive definition of a hybrid: “Hybrids are words which, in addition to their own uninflectable morphemes, have those of other languages as well. Hybrids usually appear as a result of loan-translation or transformation of loanwords or through word formation using the already borrowed morphemes” (LKE 2008: 207). According to Vincas Urbutis, there is no derivation if it is based only on the root rather than on the underlying word (Urbutis 1978: 115), which means that Slavic-root verbs with irregular suffixes and no underlying word should be seen as a manifestation of morphological adaptation which produces no neologisms and may only result in different versions of the same word, where the previously borrowed word or any other word is transformed and the affix is only a morphological component (Urbutis 1978: 115). Hence, if Slavic loan verbs with a suffix, which formally does not correspond to a suffix of Slavic verbs, are considered remakes of a loanword or remakes (when a loanword with a regular suffix is not evidenced nearby) during a separate integration process, based on the broad definition of hybrids given in LKE and the fact that they include remakes of loanwords, such words are referred to as hybrids. In this article verbs with no accurate equivalents in the Slavic languages according to the opposition *segmentable / non-segmentable* are divided into the following two types of hybrids – adaptational and derivational.

Įteikta 2016 m. sausio 19 d.

ANŽELIKA SMETONIENĖ

Lietuvių kalbos institutas

Petro Vileišio g. 5, LT-10308 Vilnius, Lietuva

anzelika.smetoniene@gmail.com